

Отже, сучасний учитель має не лише йти в ногу з часом, а й працювати на випередження. Як координатор освітнього процесу, педагог має володіти сучасними методиками та інноваційними технологіями, сприяти формуванню інформаційно-цифрової та творчої компетентності кожного учня; допомагати здобувачам освіти орієнтуватися у світовому інформаційному просторі, володіти інформаційною культурою. У цьому значно допоможуть запропоновані нами онлайн-сервіси – ToonyTool і Renderforest, які є потужними інструментами для візуалізації навчального контенту.

Список використаних джерел

1. Інформаційно-цифрова компетентність сучасного педагога. URL : <http://surl.li/fpivs>.
2. Клименко Жанна. Дива візуалізації, або Як зробити знання видимими, а уроки літератури – незабутніми. *Зарубіжна література в школах України*. 2019. № 3 (453). С. 2.

ТЕТЯНА ГОДЕЦЬКА

Державна науково-педагогічна бібліотека
України імені В. О. Сухомлинського, м.Київ

СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Ключові слова: *цифрова компетентність, цифрові технології, засоби навчання, цифровізація освітнього процесу, теорія множинних інтелектів.*

У сучасному міжнародному освітньому просторі професійна компетентність педагога обов'язково інтегрує складову, що окреслює уміння вчителя використовувати цифрові технології у професійній діяльності [1, 17-18]. Для означення цієї складової, як показав проведений нами аналіз досліджень зазначеної тематики, застосовуються такі поняття:

- інформатична компетентність;
- технологічна компетентність;
- інформаційно-технологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційно-технологічна компетентність;
- інформатично-комунікаційно-технологічна компетентність;
- інформаційно-цифрова компетентність;
- цифрова компетентність.

Деякі дослідники для означення цієї складової застосовують поняття «компетенція». Ми ж вважаємо за доцільне застосовувати поняття цифрової компетентності, що визначає професійну діяльність учителя на основі використання цифрових технологій [1, 18]. Тобто, під цифровою компетентністю розуміють здатність особистості впевнено та ґрунтовно користуватися засобами цифрових технологій у таких сферах, як професійна діяльність і працевлаштування, освіта, дозвілля, громадська діяльність, що є життєво необхідними для участі у щоденному соціально-економічному житті [2, 47].

Статистичні дані, про які йдеться, як у матеріалах Міністерства цифрової трансформації України, так і у Науковій доповіді загальним зборам НАПН України «Науково-методичне забезпечення цифровізації освіти України: стан, проблеми, перспективи» (18-19 листопада 2022 р.): «53% українців володіють цифровими навичками нижче базового рівня, 47% – зацікавлені в їх отриманні. За рівнем цифрових компетентностей громадян Україна значно відстає від Польщі (65%), Угорщини (69%), Німеччини (78%). При цьому рівень опанування цифрових компетентностей залежить від віку: українці 40–49 років не мають достатніх цифрових навичок, у групі 60–70 років таких людей майже 85%» [2, 23], лише підтверджують актуальність обраної у тезах теми.

Таким чином, цифровізація освітнього процесу є зустрічною трансформацією: з одного боку – самого освітнього процесу та використовуваних у ньому педагогічних технологій; з іншого – цифрових технологій та засобів навчання. Слід зазначити, що нині освітянам доступно багато сучасних цифрових технологій, зокрема для здійснення повсюдної комунікації, а саме: Skype, Google Meets, Zoom тощо. Учителі можуть співпрацювати одночасно з різними класами, незалежно від місцезнаходження здобувачів освіти. Розроблено ряд сайтів: Edmodo, EduBlogs, Grocki, Wikispaces тощо, які формують звужену соціальну мережу за типом Facebook, котра дає змогу вчителям та учням спілкуватись, об'єднавшись навколо процесу навчання у школі, місця для ведення блогів для здобувача освіти, педагога, для всього класу, сховищ розгорнутих планів уроків, проектів, освітніх матеріалів [2, 5].

У XXI столітті в міжнародному освітньому просторі яскраво увиразнилася тенденція застосування цифрових технологій у різних формах навчання. Використання цифрових технологій стало невід'ємною частиною життєдіяльності студентів середніх та вищих шкіл зарубіжних країн. Заслужують на увагу рекомендації Т. Армстронга про доцільність використання теорії множинних інтелектів Г. Гарднера як основи до вибору доступного для здобувачів освіти програмного забезпечення з метою користування ним у класі

або в спеціально призначених комп'ютерних лабораторіях у школі [1, 55].

Наше дослідження присвячено розкриттю зазначених вище актуальних проблем. Вважаємо, що було б доцільно, щоб наші вчені, підтримуючі рекомендації Т. Армстронга, розробили й запропонували можливості використання теорії множинних інтелектів Г. Гарднера в Україні.

До того ж, актуальним постає розпочате у Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського наукове дослідження за темою «Інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти і педагогіки: вітчизняний та зарубіжний досвід», у якому планується також дослідити основні аспекти формування і розвитку цифрової компетентності суб'єктів освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Гринько В. О., Кошелєв О. Л. (2019) Цифрові технології в гуманістичному дискурсі навчання майбутніх учителів: методичний посібник / за заг. ред. проф. Лещенко М. П. – Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна.
2. Кремень В. Г., Биков В. Ю., Ляшенко О. І., Литвинова С. Г., Луговий В. І., Мальований Ю. І., Пінчук О. П., & Топузов О. М. (2022). Науково-методичне забезпечення цифровізації освіти України: стан, проблеми, перспективи: Наукова доповідь загальним зборам НАПН України, 8-19 листопада 2022 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, Т. 4, Вип. 2. С. 1–49. URL: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4223> (дата звернення: 20.03.23).

МАРІЯ ГРИНЬОВА

КЗВО «Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради», м. Одеса

ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ЗЗСО ПІД ЧАС ВІЙНИ

Ключові слова: виховний процес, заклад загальної середньої освіти, дистанційна форма організації освітнього процесу, цифрова компетентність.

В контексті існуючих викликів сьогодення для шкільної освіти в Україні, які оновили дискурс щодо ефективності організації освітнього процесу у ЗЗСО, слушною є думка В. Ягоднікової, котра зазначає, що «виховання немає канікул».